

Bryssel den 10 juni 2026
(OR. en)

10386/26

STATIS 50

FÖLJENOT

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 8 juni 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

Komm. dok. nr: COM(2026) 270 final

Ärende: RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET
OCH RÅDET
om medlemsstaternas åtaganden om att skapa förtroende för statistiken
i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG)
nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 270 final.

Bilaga: COM(2026) 270 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.6.2026
COM(2026) 270 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om medlemsstaternas åtaganden om att skapa förtroende för statistiken i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om medlemsstaternas åtaganden om att skapa förtroende för statistiken i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik

1. INLEDNING

1.1. Förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik

Denna rapport har utarbetats i enlighet med förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik, i dess ändrade lydelse, senast genom förordning (EU) 2024/3018¹, särskilt artikel 11.4, där det föreskrivs att

”Medlemsstaternas åtaganden ska regelbundet övervakas av kommissionen på grundval av de årsrapporter som medlemsstaterna skickar in och ska uppdateras vid behov ... Kommissionen ska rapportera till Europaparlamentet och rådet om offentliggjorda åtaganden och i förekommande fall lägesrapporter senast den 9 juni 2018 och därefter vartannat år.”

Denna rapport omfattar perioden från januari 2024 till december 2025 (*denna rapporteringsperiod*). De föregående rapporterna offentliggjordes 2018², 2020³, 2022⁴ och 2024⁵.

1.2. Åtaganden om att skapa förtroende för statistiken

Enligt artikel 11.3 i förordning (EG) nr 223/2009 ”ska medlemsstaterna och kommissionen vidta alla nödvändiga åtgärder i syfte att upprätthålla förtroendet för europeisk statistik. I detta syfte ska åtaganden om att skapa förtroende för statistiken (åtagandena) vidare syfta till att säkra allmänhetens förtroende för europeisk statistik och framsteg i genomförandet av de statistiska principer som anges i riktlinjerna”.

Åtagandena om att skapa förtroende för statistiken (*åtagandena*) upprättades som en del av målet att stärka ramen för kvalitetsledning på statistikens område⁶. De fungerar som en mekanism för att regeringarna kontinuerligt ska vara med och ta ansvar för hur deras länder efterlever riktlinjerna för europeisk statistik (*riktlinjerna*)⁷.

Genom riktlinjerna skapades ett riktmärke för att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik. De baseras på 16 principer som omfattar den institutionella miljön, de statistiska processerna och de statistiska produkterna. Dess främsta mål är att se till att den statistik som produceras i det europeiska statistiksystemet (ESS) inte bara uppfyller kvalitetskriterier utan även andra principer, såsom yrkesmässigt oberoende, opartiskhet och objektivitet.

¹ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EG\) nr 223/2009](#) av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program (EUT L 87, 31.3.2009, s. 164).

² [COM\(2018\) 516 final](#).

³ [COM\(2020\) 278 final](#).

⁴ [COM\(2022\) 333 final](#).

⁵ [COM\(2024\) 390 final](#).

⁶ [COM\(2011\) 211 final](#).

⁷ [Riktlinjer för europeisk statistik – 2017 års reviderade version – produktkataloger – Eurostat \(europa.eu\)](#).

I skäl 17 till ändringsförordningen, (EU) 2015/759⁸, står det att ”Kvaliteten på den europeiska statistiken kan förbättras och användarnas förtroende kan öka om de nationella regeringarna tar en del av ansvaret för att tillämpa riktlinjerna för europeisk statistik (riktlinjerna). Därför bör ett ’åtagande om att skapa förtroende för statistiken’ (åtagandet), av en medlemsstat och i vilket hänsyn tagits till nationella särdrag, inbegripa särskilda åtaganden från den medlemsstatens regerings sida om att förbättra eller bibehålla villkoren för riktlinjernas genomförande. Åtagandet, vilket bör uppdateras vid behov, kan inbegripa nationella program för säkerställande av hög kvalitet, inklusive självutvärderingar, förbättringsåtgärder och övervakningsmekanismer.”

2. ÖVERSIKT ÖVER MEDLEMSSTATERNAS ÅTAGANDEN OM ATT SKAPA FÖRTROENDE FÖR STATISTIKEN OCH MEDLEMSSTATERNAS RAPPORTER

Denna rapport ger en översikt över de särskilda åtgärder som medlemsstaterna vidtagit under denna rapporteringsperiod för att upprätthålla förtroendet för europeisk statistik och förbättra förutsättningarna för att genomföra riktlinjerna.

2.1. Åtagandenas form

Förordning (EG) nr 223/2009 fastställer inte några regler om vilken form åtagandena bör ha. Målet att upprätthålla allmänhetens förtroende genom regeringarnas åtagande att skapa förutsättningar för statistik av hög kvalitet måste emellertid uppnås.

Som tidigare rapporter från kommissionen om medlemsstaternas åtaganden om att skapa förtroende för statistiken, senast 2024⁹, anser de flesta medlemsstater att vissa delar av deras lagstiftning utgör deras åtagande. Tillfälliga ändringar av denna lagstiftning under denna rapporteringsperiod, som rapporterats till kommissionen, illustrerar medlemsstaternas fortsatta medvetenhet om vikten av allmänhetens förtroende för statistik. På det hela taget konstaterar kommissionen att antalet medlemsstater som har upprättat fristående åtaganden har ökat något under åren, med ett nytt fristående åtagande som fastställts av ett land i ESS och ett befintligt fristående åtagande som förnyats av ett annat land under denna rapporteringsperiod.

2.2. Inbördes utvärderingar inom ESS och kvalitetsrapporter

Inbördes utvärderingar inom ESS och kvalitetsrapporter är ett återkommande inslag i medlemsstaternas rapporter om åtaganden om att skapa förtroende för statistik.

2.2.1. Inbördes utvärderingar inom ESS – efterlevnad av riktlinjerna

ESS, där Eurostat och EU-medlemsstaternas och Europeiska frihandelssammanslutningens länders nationella statistikmyndigheter samarbetar, har som syfte att framställa europeisk statistik av hög kvalitet. I syfte att garantera den höga kvaliteten på statistiken har medlemmarna i ESS inrättat en kvalitetsram¹⁰ där riktlinjerna är hörnsten. De nationella statistikmyndigheternas efterlevnad av alla principer och indikatorer i riktlinjerna bedöms regelbundet genom inbördes utvärderingar inom ESS. Tidigare omgångar av inbördes utvärderingar inom ESS utfördes 2006–2008, och 2013–2015. I maj 2024 offentliggjorde kommissionen resultaten av den tredje omgången av inbördes utvärderingar inom ESS som

⁸ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) 2015/759](#) av den 29 april 2015 om ändring av förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik (EUT L 123, 19.5.2015, s. 90).

⁹ [COM\(2024\) 390 final](#).

¹⁰ [Ram för kvalitetssäkring – Kvalitet – Eurostat](#).

omfattade perioden 2021–2023¹¹. De enskilda rapporterna om inbördes utvärdering finns på Eurostats webbplats¹².

Inbördes utvärderingar inom ESS är en viktig mekanism för att stärka de statistiska systemens trovärdighet och tillförlitlighet i medlemsstaterna. De utgör en strukturerad metod för att bedöma efterlevnaden av fastställda standarder och identifiera områden som kan förbättras. Den senaste omgången av inbördes utvärdering hade två mål:

- Att se över anpassningen av ESS till riktlinjerna för att visa att det är ett system som bygger på principerna i riktlinjerna.
- Att hjälpa nationella statistikbyråer och andra nationella myndigheter att ytterligare förbättra och utveckla de nationella statistiksystemen genom att utfärda framtidsinriktade rekommendationer, samtidigt bör de uppmuntra de statliga myndigheterna att stödja genomförandet av dessa rekommendationer.

Med tanke på det andra målet har inbördes utvärderingar inom ESS inbegripet berörda parter som står utanför de nationella statistiksystemen, såsom statliga organ, inklusive möjligheten att utfärda rekommendationer till dem, i syfte att uppmuntra dem att stödja de resultat som identifierats under utvärderingarna.

I sina rapporter till kommissionen för denna rapporteringsperiod betonade alla medlemsstater den viktiga roll som inbördes utvärderingar inom ESS spelar för att identifiera luckor och möjligheterna att stärka sina statistiska ramar. De konstaterade att uppföljande förbättringsåtgärder utgör en viktig del av processen för inbördes utvärdering och säkerställer att rekommendationerna från utvärderingarna genomförs på ett effektivt sätt.

2.2.2. Kvalitetsrapporter

Kvalitetsrapporter om statistiska produkter spelar en viktig roll för att förbättra statistiska processer och säkerställa statistikens integritet. I sina rapporter till kommissionen för denna rapporteringsperiod betonade flera medlemsstater betydelsen av kvalitetsrapporter för systematisk kvalitetsbedömning och förbättring.

Flera medlemsstater rapporterade att de hade införlivat enhetliga kvalitetsstandarder och indikatorer i de statistiska bearbetningssystemen under de senaste åren och breddat kunskapen om kvalitetsrelaterade frågor genom utbildning. Dessa insatser understryker den avgörande roll som kvalitetsrapporterna spelar för att stärka förtroendet för officiell statistik och ta hänsyn till nya tekniska och metodologiska överväganden.

2.3. Särskilda åtgärder som vidtas nationellt för att upprätthålla förtroendet för europeisk statistik och förbättra villkoren för att genomföra riktlinjerna

I de rapporter som medlemsstaterna sänder till Eurostat beskrivs olika strategiska åtgärder som vidtagits på nationell nivå för att förbättra statistiksystemen. Dessa återspeglar en stor mängd insatser som syftar till att anpassa sig till nya utmaningar, metoder för finslipning, använda teknik på bästa sätt och säkerställa att de statistiska resultaten effektivt motsvarar användarnas behov.

¹¹ [Kommissionens register över handlingar – SWD\(2024\) 136 \(europa.eu\)](#).

¹² [Tredje omgången \(2021–2023\) – Eurostat \(europa.eu\)](#).

2.3.1. Kommunikationsverksamhet

I sina rapporter till kommissionen för denna rapporteringsperiod räknade medlemsstaterna upp olika typer av kommunikationsverksamhet som syftar till att öka den statistiska kunskapen och användningen av officiella uppgifter. Initiativ på detta område omfattade utbildningsprogram och workshoppar som utformades för att hjälpa olika målgrupper att bättre förstå statistiska metoder och tolka uppgifter.

Fokus låg också på att få ut det mesta möjliga av sociala medieplattformar för att sprida statistisk information på ett brett och effektivt sätt. Dessa plattformar används för att nå en bredare publik med aktuella uppdateringar och engagerande innehåll som underlättar interaktion och diskussion.

Utåtriktad verksamhet för journalister prioriterades av flera medlemsstater och därigenom erkände de betydelsen av att sprida korrekt information. Medlemsstaternas initiativ omfattade riktade genomgångar och workshoppar för journalister för att säkerställa att de har den förståelse och de resurser som krävs för att kunna rapportera om statistiska uppgifter på ett korrekt och heltäckande sätt.

Medlemsstaternas åtgärder under denna rapporteringsperiod visar att skapandet av ett nav för förtroende och transparens på statistikmyndigheternas webbplatser kan vara ett bra sätt att göra relevant information om viktiga aspekter av statistikframställningen tillgänglig, inklusive information om metodfrågor och konfidentialitet.

Under denna rapporteringsperiod gjorde medlemsstaterna också ett stort arbete för att hjälpa små och medelstora företag att använda statistiken på bästa sätt. Genom att tillhandahålla skräddarsydd statistisk information och stöd syftade medlemsstaterna till att hjälpa små och medelstora företag att använda uppgifter för att hjälpa dem att fatta affärsbeslut. Detta hjälpte i sin tur små och medelstora företag att vara ekonomiskt motståndskraftiga och att växa.

För att ytterligare stödja tolkningen och användningen av statistisk information fokuserade medlemsstaterna på att tillhandahålla omfattande metadata. Dessa metadata åtföljde statistiska publikationer och användes för att tydliggöra metoder, källor och begränsningar i data och därmed öka insynen och hjälpa berörda parter att förstå och använda uppgifterna på ett effektivt sätt.

Sådana initiativ kan stärka allmänhetens förtroende för enskilda myndigheters verksamhet och för officiell statistik i allmänhet.

2.3.2. Åtgärder som rör användartillfredsställelse och utåtriktad verksamhet

Medlemsstaterna fokuserade på att öka användartillfredsställelse och förbättra utåtriktad verksamhet genom innovativa undersökningsmetoder och riktade insatser för olika användargrupper. Kommissionen ser en tendens där undersökningar av användartillfredsställelse blir allt vanligare på nationell nivå, och innovativa metoder såsom mikroundersökningar genomförs. Dessa mindre, mer frekventa undersökningar gör det möjligt för medlemsstaterna att i god tid samla in synpunkter från användarna, vilket möjliggör smidiga justeringar och svar på användarnas behov och problem.

Medlemsstaterna rapporterade också om utökad utåtriktad verksamhet till att omfatta ett stort antal användargrupper, med beaktande av varierande behov och förväntningar inom olika sektorer. Särskilda grupper engagerades, såsom forskare, lärare, företag och beslutsfattare, och fick skräddarsydd statistisk information för sina särskilda intressen och behov.

Medlemsstaterna rapporterade också om sina proaktiva strategier för att samarbeta direkt med användarna genom workshoppar, forum och rådgivande paneler.

Alla dessa verksamheter syftade till att skapa plattformar för dialog och återkoppling, vilket gav användarna möjlighet att uttrycka sina behov och preferenser när det gäller statistiska uppgifter och tjänster, och därigenom öka förtroendet för statistik.

2.3.3. Åtgärder som rör transparens och rådgivande organ

Medlemsstaternas initiativ som syftade till att öka transparensen omfattade att tydligare informera om metoder, uppgiftskällor och -begränsningar för berörda parter, så att de lätt kan förstå och tolka statistiska resultat.

Kommissionen konstaterar att rådgivande organ inrättades och/eller förbättrades på nationell nivå för att ytterligare öka transparensen och berörda parter engagemang. Dessa organ, bestående av experter och företrädare från olika sektorer, gav vägledning och återkoppling om statistikmyndigheternas program och prioriteringar.

Genom att underlätta dialogen mellan statistikmyndigheter och berörda parter bidrar rådgivande organ till ett välgrundat beslutsfattande och anpassning till användarnas behov, vilket stärker förtroendet för europeisk statistik och statistikens övergripande relevans och inverkan.

2.3.4. Åtgärder som rör samarbete med den akademiska världen

Under denna rapporteringsperiod arbetade medlemsstaterna tillsammans med den akademiska världen, inbegripet universitet och forskningsinstitut, för att förbättra statistiska metoder och underlätta tillgången till värdefulla dataresurser. Dessa partnerskap syftade till att utnyttja akademisk expertis inom metodinnovation, för att säkerställa att statistiska strategier förblir robusta, aktuella och i linje med bästa praxis.

Att förbättra de statistiska metoderna var ett centralt fokus, med initiativ som ofta inbegriper gemensamma forskningsprojekt och metodstudier. Detta samarbete har bidragit till utvecklingen av avancerade tekniker och verktyg och därmed förbättrat de statistiska uppgifternas övergripande kvalitet och tillförlitlighet.

Medlemsstaterna ansåg att tillgången till mikrodata var en prioritering inom ramen för detta samarbete. Medlemsstaterna arbetade för att effektivisera processerna genom att ge forskare större tillgång till detaljerade dataset för vetenskapliga ändamål. Sådan tillgång stöder den akademiska världens förmåga att genomföra omfattande analyser och uppnå en bredare förståelse för sociala och ekonomiska fenomen.

Aktivt samarbete med akademiska institutioner återspeglar ett gemensamt åtagande att kontinuerligt förbättra statistikpraxisen genom att stödja en miljö som främjar forskningsdrivna insikter.

Samarbete med akademiska institutioner bidrar till att stärka förtroendet för officiell statistik.

2.3.5. Åtgärder som rör utåtriktad verksamhet till studenter

Medlemsstaterna rapporterade om åtgärder för att göra studenterna mer delaktiga i och intresserade av officiell statistik. Statistiska tävlingar är ett viktigt verktyg för att nå ut till ungdomarna och ett verktyg som syftar till att väcka intresse hos och inspirera ungdomarna till innovation. I dessa tävlingar utmanas ofta studenterna att analysera uppgifter eller föreslå lösningar på statistiska utmaningar, vilket ger dem praktiska insikter i statistiken.

En medlemsstat rapporterade till exempel om en återkommande internationell konferens som för första gången anordnade ett möte om Europeisk master i officiell statistik, ett initiativ som leddes av Eurostat. Denna typ av verksamhet hjälper studenter att få omfattande kunskaper om och färdigheter i officiell statistik, vilket förbättrar deras karriärmöjligheter och ökar antalet framtida statistiska experter.

Medlemsstaternas utåtriktade insatser utformades för att öka medvetenheten om officiell statistik bland studenter och hjälpa dem att inse hur viktig och användbar officiell statistik är, och främja en ny generation statistiskt kunniga personer som är redo att bidra till statistiksamhället och i andra sammanhang.

2.3.6. Åtgärder som rör modernisering och innovation, bördeminskning och förenkling i de nationella statistiksystemen

Medlemsstaterna rapporterade om sina betydande reformer för att modernisera organiseringen och driften av sina nationella statistikmyndigheter. Digitaliseringen låg i spetsen för dessa reformer, som syftade till att effektivisera processerna och förbättra effektiviteten. Införandet av digitala verktyg och plattformar på nationell nivå har förbättrat insamlingen, behandlingen och spridningen av uppgifter, vilket har underlättat snabbare och mer exakta statistiska resultat.

Medlemsstaterna stärkte samarbetet med organ med ansvar för administrativa uppgiftskällor för mer omfattande uppgiftsintegrering och uppgiftsanvändning. Dessa insatser ger en möjlighet att minska redundans och förbättra kvaliteten på statistiken.

Medlemsstaterna betonade utbildning av personal som en avgörande del av den institutionella förbättringen. Under denna rapporteringsperiod investerade de i yrkesmässiga utvecklingsprogram för att förbättra kompetensen inom data science, analys och digital förvaltning, vilket säkerställer att personalen har goda möjligheter att hantera moderniserade system och metoder.

Åtgärder för att säkerställa konfidentialitet och skydd av personuppgifter är fortsatt högsta prioritet för medlemsstaterna. De genomförde rigorösa åtgärder och teknik för att skydda konfidentiell information, säkerställa efterlevnad av integritetsbestämmelser och upprätthålla allmänhetens förtroende för den statistiska verksamhetens integritet.

Åtgärder för att minska bördan för uppgiftslämnarna och förenkla de processer som är inriktade på att effektivisera uppgiftsinsamlingen, öka återanvändningen av befintliga uppgifter, få tillgång till administrativa uppgifter och förbättra rapporteringsverktygen. Åtgärder som syftar till att få tillgång till administrativa uppgifter genom att upprätta en dialog med uppgiftsinnehavare och främja samarbete. Andra exempel är utvecklandet av en enda rapporteringskanal eller enstaka rapporteringskanaler och möjliggörandet av mer automatiserade uppgiftsöverföringar (t.ex. maskin-till-maskin-utbyte), tillsammans med bredare åtgärder såsom att ge praktisk återkoppling till uppgiftslämnarna för att göra efterlevnaden enklare och mindre tidskrävande.

3. SLUTSATS

I enlighet med förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik, bidrar medlemsstaternas åtaganden om att skapa förtroende för statistik till att säkerställa allmänhetens förtroende för europeisk officiell statistik och framsteg i genomförandet av riktlinjernas statistiska principer.

De åtgärder som presenteras i denna rapport återspeglar ett åtagande i medlemsstaterna att säkerställa tillförlitligheten och trovärdigheten hos europeisk officiell statistik.

Att upprätthålla allmänhetens förtroende för europeisk officiell statistik, som stärks genom fortsatta åtaganden från medlemsstaternas sida att upprätthålla och öka förtroendet för statistiken, är avgörande för att säkerställa det europeiska statistiksystemets fortsatta relevans, trovärdighet och integritet som helhet. Det är lika viktigt att göra det möjligt för Europeiska unionen och dess medlemsstater att ta itu med nuvarande och framtida utmaningar genom beslut som grundar sig på objektiva uppgifter och välgrundade bevis, och därigenom stärka den offentliga politikens demokratiska legitimitet och ansvarsskyldighet.